

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt X. Vtrum per lapsum id homo perdiderit, quòd initio relictus fuisse
dicitur in manu consilij sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

serum, tamen integrum: & quod se per se homo non sufficit à peccato excutere sine miseria, non liberi arbitrij signat destructionem, sed duarum reliquarum libertatum priuationem. Hactenus Bernardus. qui quod de consilij dicit libertate, sumpsit (opinor) ex eo capite Ecclesiastici, in quo scriptum est: Factum à Deo hominem, relictum esse in manu consilij sui.

CAPUT X.

Vtrum per lapsum id homo perdidet, quod initio relictus fuisse dicitur in manu consilij sui.

Quem locum edisserens auctor librorum Hypostaticum, qui inter Augustini monumenta numerantur, sic explanat, ut gratiam significari putet primæ integritatis atque sanitatis: qua prædictus homo, *Lib. 3. Hypog.* facillimè quæcunque bona vellet, posset operari, ut, inquit, liberū arbitrium cum possibilitatis bono, quo valeret implere quod voluisset, factum intelligas. Audi quid dicat Scriptura sancta, in Ecclesiastico: Deus ab initio fecit hominem, & reliquit illum in manu consilij sui: adiecit mandata & præcepta: Si volueris mandata seruare, conseruabunt te, & fidem facere beneplacitam in perpetuum. Apposui tibi ignē & aquam: ad quod volueris, porrige manum tuam. Ante hominem est vita & mors, bonum & malum: & quod voluerit, dabitur illi. Quid est autem, Et reliquit illum in manu consilij sui? nisi, dimisit eum in possibilitate liberi arbitrij sui? In manu enim, possiblitas liberi arbitrij intelligitur. Ipsa est prima gratia, qua primus homo stare potuisset, si seruare mandata Domini voluisset. Hac ergo, inquit, per inobedientiam desolatus homo, iudicio iusto factus est serpenti, id est, diabolo, cui maluit obedire quam Deo, capiūs. & ideo scriptum est: A quo enim quis superatus, huic & seruus addictus est. quod confirmat Apostolus iam baptizatis, dicens:

C 5 CUM

Cùm esletis servi peccati, liberi fuistis iustitiæ: videlicet alieni eratis à iustitia. Per se ergo homo lapsum facere potuit, quia voluit: sed non sicut per se lapsus est, continuò à lapsu per se, id est, per propriam voluntatem consurgere valuit, nisi manu Dei misericordissima, quando eius placuit pietati, fuisse terectus, propter quod scriptum est: Alleuat Dominus omnes qui corruunt, & erigit eos. Hæc ille. In manu consilij igitur, id est (hoc quidem interprete) in magnis viribus magnaque sanitate liberi arbitrij, ab initio homo relictus, iam id perdidit, veneno peccati factus infirmus, nec relinquendus in posterum in manu consilij sui, nisi à sua fuerit infirmitate liberatus. Quid enim in manu consilij relinquas eum, quem nisi gratiæ manus indesinenter fulciat atque sustentet, labi necesse sit? Veruntamen ipse Augustinus Ecclesiastici locum ad hominem quoq. lapsum referre non dubitauit cap. 2. & 16. lib. de gratia & libero arbitrio: commemoratis quippe verbis quæ suprà recitauimus, Ecce, inquit, apertissimè videmus expressum liberum humanæ voluntatis arbitrium. Quæ quidem eius interpretatio, planè ab ipso contextu requiri non iniuria cuiquam videbitur, vbi legi debere constat, non, Apposui tibi, tanquam Domini sit ad primum parentem nostrum introducta sermocinatio: sed, Apposuit tibi; vt ad lectorem ipsum, & omnino nostrum quemlibet, Sapientis adhortatio dirigatur. Nec verò improbabile est hoc ipsum, auctorem libri Ecclesiastici ex Deuteronomij cap. trigesimo desumpsisse, vbi scriptum est ad similem omnino modum: Considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo vitam & bonum: & è contrario, mortem & malum. Et rursum: Testes inuoco hodie cælum & terram, quod proposuerim vobis vitam & mortem, benedictionem & maledictionem. Elige ergo vitam. Quomodo & Iosue ultimo legitur dictum populo,

Optio

Optio vobis datur: elige hodie quod placet, cui ser-
uire potissimum debeatis. Quibus sanè verbis omnibus
illa est comprehensa libertas naturalis, quæ definita est
ab Origene, Periarchon, & aliis probatissimis aucto-
ribus, facultas eligendi quodlibet è pluribus. Quocirca
& illud Ecclesiastici, de relicto homine in sui consilij
mani, rectissimè interpretabimur, etiam ad hominem
lapsum pertinere. Relictus enim & ipse est in manu
seu potestate consilij sui: qui nimur posset initio se-
cum consilio, pluribus propositis, quod vellet eligere,
ac respuere quod liberet. Non, quod gratiæ Dei gu-
bernatione destitutus, ad ea quæ salutaria sunt ample-
ctenda, sibi sufficeret; sed quod non ad unum aliquid,
pecorū more, esset determinatus & affixus, usque adeo
ut ea ipsa quæ gratiæ beneficio adiutus sequeretur,
haud minus libera sui consilij electione susciperet,
atque si ad ea præstanta, satis magnæ ex natura vires
suppeterent.

CAPUT XI.

*Liberam interdum voluntatem dici, quia sit à difficultatibus
qua intentionem eius remoren tur, expedita.*

TA M E T S I autem liberum arbitrium, per com-
munem generis humani ruinam vites amiserit,
seu robur ad bene sancteque viuedum: non propterea
tamen nullum esse censendum est, sed tanquam spo-
liatum ac vulneratum à latronibus, ideoque languens
& infirmum & semiuum, sicut Euangelica parabo-
la nobis insinuat, remansisse. Vnde ille scriptor libro-
rum Hypognosticon: Per peccatum, inquit, liberum
arbitrium hominis perdidit possibilitatis bonum, non
nomen ac rationem. Et rursum, Ipsum liberum arbi-
trium hominibus certa esse fide credimus & prædica-
mus indubitanter. Sed cur dicatur liberum arbitrium,
paululum est, ait, differendum. Arbitrium ab arbi-
trando,